

'SAMEN' mensen met (mogelijke) financiële problemen eerder:

- vinden*
- bereiken*
- en*
- helpen*

Halfjaarverslag 2020: Schuldhulpmaatje Heerhugowaard

Platform Armoedebestrijding Heerhugowaard
parapluorganisatie in Heerhugowaard voor:

Schuldhulpmaatje

Noodfonds

Kleding- en voedselactie voor cliënten voedselbank

Inhoud

Samenvatting	2
1. Schuldhulpmaatje (= SHM) Heerhugowaard: enige cijfers	3
1.1 Mogelijk aantal schuldhulpvragers HAL-gebied	3
1.2 Aantal schuldhulpvragen en voortgang in eerste helft 2020	3
1.3 Ontwikkeling aantal schuldhulpmaatjes in eerste helft 2020	4
2. Financiële gang van zaken.....	4
3. Verwachting	5
Profiel Stichting Platform Armoedebestrijding Heerhugowaard (=PAH)	6

Samenvatting

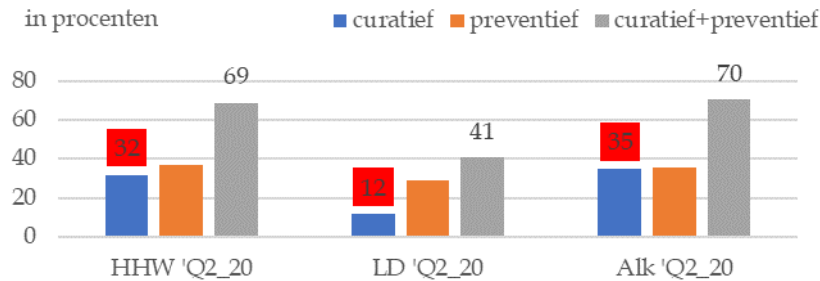
De eerste helft van 2020 wordt voornamelijk gedomineerd door de uitbraak van Corona en de gevolgen daarvan op vele gebieden.

- Het **aantal gezinnen met** problematische **schulden** in Heerhugowaard is het eerste halfjaar verder **gestegen**.
- Het **aantal schuldhulpvragen** bleef op het niveau van 2019 en was daarmee **lager dan verwacht**. Dit effect bleek zich landelijk ook te manifesteren.
- Vanwege Corona is het aantal **contacten** en de wijze van contact hebben van Schuldhulpmaatje en schuldhulpvrager ingrijpend **gewijzigd**.
- Het **aantal schuldhulpmaatjes** is al met 5 **toegenomen** en lijkt zich volgens plan te ontwikkelen. Daarmee wordt het totaal toegekende subsidiebedrag benut.
- Inmiddels is met **SISL** in **Langedijk** gesproken over het van de grond tillen van het project Schuldhulpmaatje aldaar. Dit heeft mede geleid tot een instroom van nieuwe schuldhulpmaatjes uit Langedijk.
- Er zijn **gesprekken** gevoerd met o.a. vertegenwoordigers van de politiek, B&W van Heerhugowaard en van Langedijk, het ambtelijk apparaat, Haltewerk, Met Welzijn, Humanitas, woningcorporatie Woonwaard, werkgroep laaggeletterdheid, werkgroep van Armoede naar actie en landelijke vertegenwoordigers van Geldfit.nl en Schuldhulpmaatje Nederland. De insteek daarbij is om te kijken **hoe we samen** de **inwoners** van onze gemeente(n) die geconfronteerd zijn **met** problematische **schulden** (de curatieve fase) kunnen **helpen** dan wel **voorkomen** dat mensen in een dergelijke positie terecht komen.
- De **geplande pilot** om in een of meer wijken met een landelijk reeds toegepaste aanpak mensen uit de doelgroep in contact te brengen met schuldhulpverleners heeft enige **vertraging opgelopen**.

1. Schuldhulpmaatje (= SHM) Heerhugowaard: enige cijfers

1.1 Mogelijk aantal schuldhulpvragers HAL-gebied

Figuur 1 Mogelijk aantal schuldhulpvragers (in % van totaal aantal huishoudingen)

Legenda:

HHW 'Q2_20: situatie in Heerhugowaard aan het eind van 2de kwartaal; LD: Langedijk en Alk: Alkmaar. Curatief: gezinshuishoudingen met problematische schulden; preventief: gezinshuishoudingen met schulden, die als er niet gecorrigeerd wordt, een grote kans hebben om binnen 5 jaar in de curatieve fase te belanden.

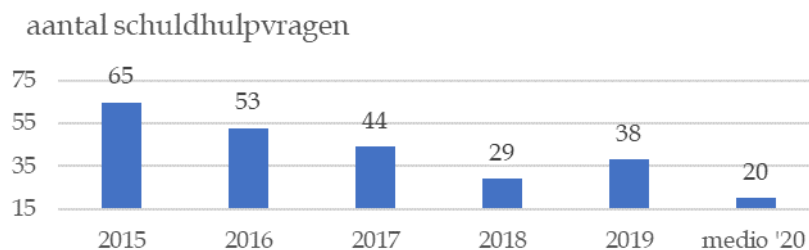
Enige observaties:

In HAL gebied
25.810 gezinshuishoudingen in curatieve fase en 29.270 in preventieve fase

- Uitgaande van een landelijk gemiddeld percentage van 20 % gezinshuishoudingen met problematische schulden (de curatieve fase) liggen eind 2de kwartaal 2020 Alkmaar (35%) en Heerhugowaard (32%) daar zorgwekkend boven. Langedijk (12%) zit duidelijk nog aan de 'betere' kant van dit gemiddelde. In aantallen weergegeven praten we voor het HAL-gebied over 25.810 gezinshuishoudingen.
- Het procentueel aantal gezinshuishoudingen in de preventieve fase (reële kans om in de curatieve fase te komen bij nalaten van corrigerende acties) is zorgelijk hoog. Dit geldt vooral voor Alkmaar (35%) en Heerhugowaard (37%). Ook hier steekt Langedijk gunstiger af t.o.v. de andere gemeenten met 29%. Voor het HAL-gebied gaat het hier om 29.270 gezinshuishoudingen.
- Vergeleken met het eerste kwartaal is de situatie voor Alkmaar redelijk stabiel, voor Heerhugowaard verder verslechterd en voor Langedijk is er sprake van een lichte verbetering.

1.2 Aantal schuldhulpvragen en voortgang in eerste helft 2020

Figuur 2 Aantal schuldhulpvragen per jaar

Cijfers lager dan verwacht, maar in lijn met 2019

Het afgelopen jaar is het aantal schuldhulpvragen achtergebleven bij de verwachtingen. De cijfers zijn vergelijkbaar met die van 2019. Deze cijfers zijn voor het eerste halfjaar in lijn met landelijke ontwikkelingen.

Met Welzijn en website 'uit de schulden' leveren meeste aanvragen

De schuldhulpvragen in 2020 (20) werden aangeleverd door/via:

- Website uit de schulden (10);
- Met Welzijn (8) en
- Haltewerk (2).

Naast online en offline ook gemeente-

In absolute en relatieve zin blijft het aantal verwijzingen vanuit Haltewerk aan de lage kant. Verder blijkt uit deze cijfers dat zowel het online als het offline kanaal van belang zijn. Ook blijkt er in lijn met landelijke ervaringen behoefte te bestaan om naast het gemeentelijk kanaal ook een niet

lijk en niet-gemeentelijk kanaal nodig

gemeentelijk kanaal te hebben. Voor een aantal schuldhulpvragers is de drempel naar een gemeentelijk loket te hoog. Wellicht dat laaggeletterdheid hier ook een rol bij speelt.

Tabel 1 Overzicht enige karakteristieken m.b.t. schuldhulpvragen in 2020

Status schuldhulpvraag	totaal	< 2020	In 2020
• in behandeling	26	14	12
• succesvol afgerond	2	0	2
• doorverwezen	5	2	3
• vroegtijdig afgerond	3	0	3

2 trajecten succesvol afgerond en 26 nog in behandeling

In het totaal zijn 2 trajecten succesvol afgerond. 26 trajecten zijn nog in behandeling, waarvan 14 van voor 2020. 5 schuldhulpvragers zijn doorverwezen. 3 schuldhulpvragers hebben zich teruggetrokken en van 2 is de status nog onduidelijk. Door Corona is de doorlooptijd van de afhandeling van de schuldhulpvragen toegenomen.

Tabel 2 Overzicht enige karakteristieken m.b.t. schuldhulpvragen

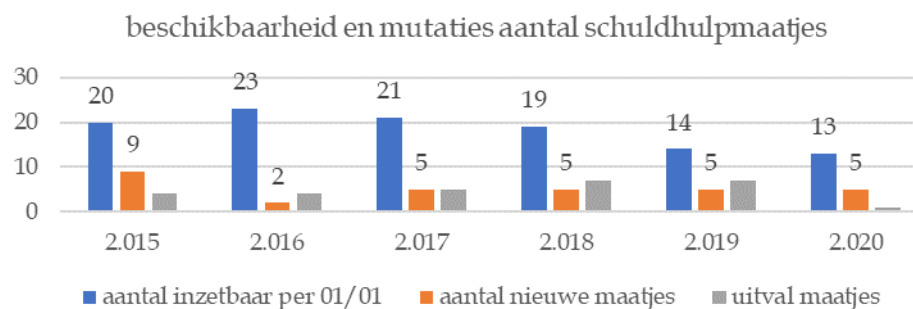
Resultaten dit jaar/reden afronding	totaal	< 2020	In 2020
• woninguitzetting voorkomen	2	1	1
• zorguitsluiting voorkomen	3	2	1
• beslaglegging voorkomen	1	1	
• schuldhulpvrager heeft werk gevonden	1		1
• schuldhulpvrager heeft zaakjes financieel weer op rails staan	11	8	3
• schuldhulpverlening voorkomen door preventieve hulp	3	1	2
• toeleiding naar de Schuldhulpverlening	1	1	
• anders, namelijk	5	1	4

Bemoedigende resultaten

Een aantal resultaten is soms bij eenzelfde hulpvrager geweest, maar ook nu weer zijn de resultaten een stimulans om met dit werk door te gaan.

1.3 Ontwikkeling aantal schuldhulpmaatjes in eerste helft 2020

Figuur 3 Aantal inzetbare maatjes en verloop aantal maatjes in de tijd

Weer opgaande lijn van inzetbaarheid maatjes

Dit jaar is de neergaande lijn van het aantal beschikbare maatjes per 1 januari doorbroken. In het eerste halfjaar zijn er 5 maatjes bijgekomen, die in juli hun opleiding hebben afgerond. 1 persoon gaat de opleiding in het tweede halfjaar starten. Daarnaast zijn er diverse aspirant maatjes. Verder is er tot nu toe 1 maatje afgefallen. Er is een grote kans dat het aantal inzetbare schuldhulpmaatjes per 1 januari 2021 op 20 uitkomt.

2. Financiële gang van zaken

Subsidie voor een jaar, groot € 17.500,-

Voor 2020 is een subsidie groot € 17.500,- toegekend aan het project Schuldhulpmaatje Heerhugowaard, waarvan € 7.500 voor de werkzaamheden van een coördinator. Gezien de aanstaande fusie met de gemeente Langedijk is afgepast van een tweejaarlijkse subsidietoekenning, waarvoor het bestuur uiteraard alle begrip heeft. Wel had het bestuur ingezet op een hogere subsidiebedrag vanwege de plannen om proberen meer mensen die tot de doelgroep behoren te helpen. Hierdoor moeten er ook meer schuldhulpmaatjes komen dan thans beschikbaar. Hetzelfde geldt voor het aantal coördinatoren. Met de gemeente is afgesproken en dit is ook in de toekenningsbrief van de

subsidie opgenomen, dat als de ontwikkelingen aanleiding zijn om het gesprek halverwege het jaar te heropenen, de bereidheid daartoe aanwezig is.

Tabel 1: halfjaarverslag financiële gang van zaken SHM project

(alle bedragen in euro's)	per 30/06/'20	per 31/12/'20
Lidmaatschap VSN	3.100	3.100
Opleidingskosten (nieuwe SHM's)	700	2.800
Software SHM's en bijscholing	625	3.375
Vergoeding coördinator	3.742	7.468
Onkosten vrijwilligers	440	580
Zaalhuur groepsoverleg en intervisie	370	370
Totaal	8.977	17.693

n.b. de toegekende subsidie voor 2020 week af van de aangevraagde subsidie voor 2020. Primair hing het verschil samen met de honorering voor het inwerken van een nieuwe coördinator.

Toelichting

- Lidmaatschap landelijke vereniging Schuldhulpmaatje Nederland**
Deze is in het eerste halfjaar gefactureerd en voldaan.
- Opleidingskosten nieuwe schuldhulpmaatjes:**
In het eerste halfjaar is hier slechts € 700,- voor in rekening gebracht, omdat de 'fysieke' opleidingen als gevolg van Corona in het eerste en tweede kwartaal grotendeels stil hebben gelegen. Inmiddels zijn deze weer hervat. Ook heeft de facturering van de landelijke organisatie enige vertraging opgelopen. Naar verwachting zal een en ander in de komende maanden worden ingelopen. Op basis van het aantal inmiddels nieuw toegetreten schuldhulpmaatjes dat met succes de opleiding heeft afgerond (5 personen) en de verwachte (2 personen) en reeds bekende instroom (1 persoon) is het aannemelijk dat in de tweede helft ook de andere opleidingskosten opportuun worden. Een overschrijding van het budget is zelfs niet uitgesloten, omdat het bestuur van PAH voorbereid wil zijn op de verwachte toename van het aantal schuldhulpvragen.
- Software ondersteuning SHM's en bijscholing.**
Hiervoor geldt een vergelijkbare verklaring als hiervoor gegeven.
- De **vergoeding van de coördinator**
Deze verloopt geheel volgens schema.
- De **onkosten van de vrijwilligers**
Deze blijven binnen het budget.
- Zaalhuur, groepsoverleg, intervisie en vergaderkosten**
Deze blijven ook binnen budget.

3 Verwachting

Verwacht wordt dat over 2020 voor het eerst sinds jaren de subsidie van de gemeente volledig zal worden benut als gevolg van de instroom van nieuwe schuldhulpmaatjes. Een 'overschrijding' ligt eerder in de lijn der verwachtingen. Het bestuur van PAH acht de nood in Heerhugowaard en straks ook in de nieuwe gemeente Dijk en Waard zorgwekkend hoog en verwacht op grond van landelijk uitgesproken verwachtingen dat deze nog hoger zal worden. Daarom doet het bestuur samen met de coördinator en de schuldhulpmaatjes hun uiterste best daarop te anticiperen door het beschikbaar hebben van voldoende schuldhulpmaatjes. Samen willen wij met collega organisaties en gemeente (via Haltewerk) in kunnen spelen op de verwachte hogere schuldhulpvraag. Op grond van de gevoerde gesprekken en het doorlezen van de nodige studies denk het bestuur dat er een gerichte aanpak moet komen:

- om mensen met (mogelijke) problematische schulden te traceren;
- om mensen over te halen om zich aan te melden voor schuldhulpverlening;
- de drempel te verlagen voor mensen om zich aan te melden door onder andere:
 - meer gebruik te maken van landelijk bewezen aanpak, zoals o.a. inzet van Geldfit.nl;
 - naast de gemeentelijke kanalen ook niet gemeentelijke kanalen in te zetten; en
 - een mix van online en offline toe te passen bij de benadering van de doelgroep.
- om de samenwerking van alle in de gebied te intensiveren.

Heerhugowaard 19 september 2020

Bestuur Platform Armoedebestrijding Heerhugowaard

Ineke de Boer
René Schreuder

Aalt Klaassen (voorzitter)
Loes Veldman (secretaris)

Profiel Stichting Platform Armoedebestrijding Heerhugowaard (=PAH)

PAH, opgericht op 26 oktober 1999, is een organisatie voor inwoners van Heerhugowaard. Doel van de stichting is het inventariseren van stille armoede, samenwerken met instanties, het beheren van het noodfonds van de kerken en het mogelijk maken dat het project schuldhulpmaatje actief is binnen de gemeente. PAH is een ANBI erkende instelling.

Op dit moment functioneert PAH als een **parapluorganisatie** voor een viertal activiteiten:

- het **schuldhulpmaatjes** project (verreweg de grootste activiteit), in 2011 samen met de gemeente gestart;
- het **noodfonds**;
- aan het eind van het jaar een **kleding- en voedselactie** voor de voedselbank; en
- **gesprekspartner** voor gemeente (raadsleden).

ad schuldhulpmaatjes project Heerhugowaard (=SHM)

Het **doel** van SHM is *'samen mensen met (mogelijke) financiële problemen eerder te vinden, bereiken en helpen.*

Ten behoeve van SHM Heerhugowaard is PAH aangesloten bij de **landelijke organisatie Schuldhulpmaatje** Nederland. In het landelijke bureau is veel kennis en ervaring aanwezig op het gebied van schuldhulpverlening. Ook is de landelijke organisatie de bakermat voor diverse nieuwe ontwikkelingen. De hulp in Heerhugowaard wordt gegeven door bij PAH aangesloten schuldhulpmaatjes. Deze hebben een opleiding gevolgd en zijn gecertificeerd. Jaarlijks nemen zij ook deel aan diverse bijscholingsactiviteiten van de landelijke organisatie in verband met het behoud van de certificering. Per 30 juni 2020 waren er 14 schuldhulpmaatjes actief, waarvan 1 tevens coördinator is en 4 schuldhulpmaatjes in opleiding.

ad noodfonds

Het noodfonds, dat wordt gevoed door een aantal van de plaatselijke kerken, heeft tot doel om de meest basale nood van bewoners van Heerhugowaard die (onverwacht) in de problemen komen te lenigen. Veelal gaat het daarbij om snel te kunnen voorzien in de primaire levensbehoefte van 'eten op tafel'.

ad kleding- en voedselactie voor (kinderen van) cliënten van de voedselbank

Al een paar jaar is het zo dat tegen het eind van het jaar een actie wordt gestart om geld op te halen, zodat kinderen van cliënten van de voedselbank eens wat nieuwe kleren kunnen kopen. Het afgelopen jaar konden zo 55 kinderen blij worden gemaakt met een kledingbon. Tegelijkertijd vindt er een inzameling plaats van voedsel bij diverse aangesloten kerken en Moskeeën. Dit wordt ter beschikking gesteld aan de voedselbank.

ad gesprekspartner voor gemeente (raadsleden) en andere partners in dit specifieke sociale domein

Minimaal één keer per jaar organiseert PAH een bijeenkomst met de deelnemers van het platform en de diverse vertegenwoordigers van de plaatselijke politiek. Daar wordt dan open met elkaar van gedachten gewisseld over de problematiek rond armoede en schulden. Daarnaast heeft PAH geregeld contact met diverse andere, relevante organisaties.

Secretariaat PAH:
Larixplantsoen 3
1702 XG Heerhugowaard
Email: L. Veldman@hetnet.nl
tel. 072 5711952
website: www.platform-armoedebestrijding.nl

KvK 37087293

IBAN: NL16 ABNA 04722 63978 ANBI